

2.2.2.14. Bilgi ve İletişim Teknolojileri

a) Mevcut Durum

Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektörünün gelişimi, bu sektörün GSYH'ya yapacağı doğrudan katkının yanı sıra, diğer sektörlerin gelişimi için de kritiktir. BİT ürün ve hizmetlerinin diğer sektörlere nüfuzu; ekonominin geneli ve tüm sektörler için yenilik sistemlerinin etkinleşmesi, yeni ürün/hizmetlerin üretilmesi, tedarik, üretim, satış gibi tüm süreçlerde maliyet avantajı, verimlilik artışı elde edilmesi ve yeni pazarlara erişimi mümkün kılmaktadır.

Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun uyarınca, ulusal, bölgesel ve yerel yayıncıların yetkilendirilmesine yönelik karasal sayısal televizyon yayın lisansı sıralama ihaleleri RTÜK tarafından 2013 yılı Nisan ayında gerçekleştirilmiştir. Ancak ulusal yayın ihalesi hakkında yargı tarafından iptal kararı verilmiştir. Yeni ihale çalışmaları RTÜK tarafından sürdürülmektedir.

Elektronik Haberleşme

Altyapıya dayalı rekabetin tesisini sağlamak üzere, altyapı işletmeciliği alanında 2015 yılı Aralık ayı itibarıyla 175 alternatif işletmeci yetkilendirilmiştir. Bu işletmeciler kendi altyapılarını kurmak üzere önemli ölçüde yatırım yapmaktadır. Söz konusu işletmecilerin sahip olduğu fiber optik kabloların toplam uzunluğu 2015 yılı Eylül ayı itibarıyla 55.393 km'ye ulaşarak geçen senenin aynı dönemine oranla yüzde 8,4 artmıştır. Yerleşik işletmecinin fiber optik kablo altyapısı 2015 yılı Eylül ayı itibarıyla bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10'luk artış göstererek 205.944 km'ye ulaşmıştır. Bunun yaklaşık olarak 124.226 km'si omurga, geri kalan kısmı ise erişim amaçlı kullanılmaktadır.

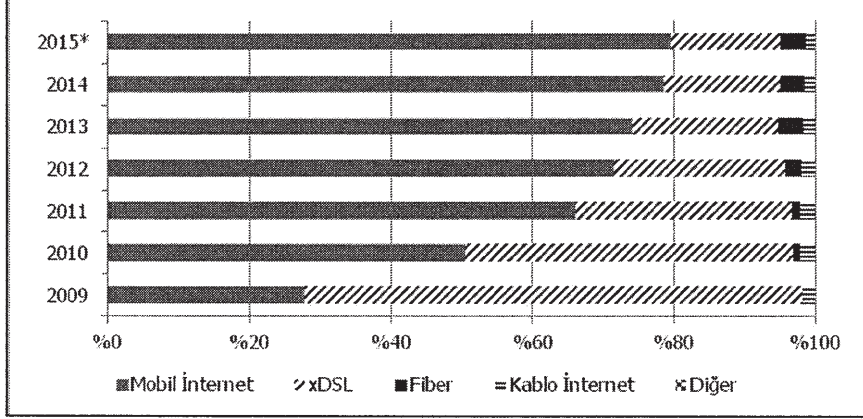
Sabit genişbant erişim pazarında, abone sayısı bazında DSL hizmeti sunan alternatif internet servis sağlayıcılarının pazar payı 2014 yılı Eylül ayında yüzde 12,4 iken bu oran 2015 yılı Eylül ayı itibarıyla yüzde 14,8'e yükselmiştir. Aynı dönemde kablo internet hizmeti sunan işletmecilerin pazar payı yüzde 5,9'dan yüzde 6,5'e çıkmıştır. Türkiye'de sabit genişbant erişim pazarındaki rekabet düzeyi AB ülkeleriyle kıyaslandığında oldukça düşük kalmakta olup bu alandaki düzenlemelerin daha etkin şekilde uygulanması gerekliliği devam etmektedir.

Üçüncü nesil (3N) mobil haberleşme hizmetlerinin kullanımındaki artış sürmektedir. 2014 yılı Eylül ayı itibarıyla 56,8 milyon olan 3N abone sayısı 2015 yılı Eylül ayında 63,1 milyona, 31,1 milyon olan mobil genişbant abone sayısı ise 35,9 milyona yükselmiştir.

Dördüncü nesil (4N) mobil haberleşme hizmetlerine ilişkin yetkilendirme ihalesi 26/08/2015 tarihinde gerçekleştirilmiş olup söz konusu hizmetler 01/04/2016 itibarıyla sunulmaya başlanacaktır. İhale kapsamında 800, 900, 1800, 2100 ve 2600 MHz bandında 20 ayrı frekans paketi KDV dâhil yaklaşık 4 milyar Avro bedelle işletmecilere tahsis edilmiştir. Söz konusu frekanslar işletmecilerce teknoloji tarafsız olarak kullanılacaktır.

Toplam genişbant abone sayısı, 2015 yılı Eylül ayı itibarıyla 46,7 milyona ulaşmış olup bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 16,7'lik bir artış kaydetmiştir. Bu artışın kaynağı mobil genişbant ve fiber internet olup önümüzdeki dönemde bu teknolojilerin genişbant pazarındaki payının daha da yükselmesi beklenmektedir. Özellikle 2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planında yer alan Fiber Erişim Destekleme Programı Oluşturulması eylemiyle sabit ve mobil yeni nesil erişim şebekelerine yönelik altyapı yatırımlarının artırılması ve pazarın geliştirilmesi öngörülmektedir.

GRAFİK: 9- Genişbant Abonelerinin Teknoloji Bazında Dağılımı

Kaynak: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

* 2015 yılı Eylül ayı verisidir.

27/11/2015 itibarıyla Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından 676 işletmeci için yapılan 1.108 yetkilendirmenin 194'ü sabit telefon hizmetleri alanındadır. Sabit telefonlarda numara taşınabilirliği düzenlemesi 2009 yılı Eylül ayında yürürlüğe girmiş ve 30/09/2015 itibarıyla 913.994 sabit telefon abonesi numarasını taşımıştır. 2014 yılı Eylül ayında alternatif işletmecilerin sabit telefon hizmetleri pazarındaki payı yüzde 14,4 iken, bu oran 2015 yılı Eylül ayında yüzde 15 olarak gerçekleşmiş olup söz konusu pazarda rekabet halen istenen seviyede değildir.

Genişbant hizmetlerinin kullanımındaki artışa paralel olarak, çeşitli işletmeciler tarafından hem sabit hem de mobil genişbant bağlantılar üzerinden sunulan telefon, video yayını, veri iletişimi vb. yakınsama hizmetlerinin sayısının arttığı gözlenmektedir. 2014 yılı Eylül ayı itibarıyla 304.757 olan IPTV (internet üzerinden televizyon yayını) hizmeti abone sayısı, 2015 yılı Eylül ayı itibarıyla yüzde 55'lik bir artış göstererek 471.345'e ulaşmıştır. Yakınsama sürecinin önümüzdeki dönemde daha da hızlanması beklenmektedir.

Türkiye'nin küresel uydu haberleşme pazarındaki ağırlığını artırma politikasına paralel olarak hem televizyon yayıncılığı hem de veri iletişimi için kullanılmak üzere uzaya gönderilen TÜRK SAT 4A uydusu 2014 yılının Eylül ayı itibarıyla hizmet vermeye başlamıştır. 2015 yılı Ekim ayında uzaya gönderilen TÜRK SAT 4B uydusunun 2016 yılının ilk aylarında hizmet vermeye başlaması beklenmektedir. Ayrıca yerli uydu üretimine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Elektronik haberleşme sektöründe kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunmasına yönelik usul ve esasları belirleme yetkisini BTK'ya devreden Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 51. maddesi, Anayasanın 20. maddesinde yer alan "Kişisel verilerin korunmasına ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir." hükmüne aykırı bulunarak Anayasa Mahkemesi tarafından 09/04/2014 tarihinde iptal edilmiştir. Söz konusu madde 6639 sayılı Kanunun 32. maddesiyle yeniden düzenlenmiştir.

2015 yılı Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması sonuçlarına göre 16-74 yaş grubundaki bireyler arasında internet kullananların oranı yüzde 55,9'a, düzenli internet kullanıcılarının oranı ise yüzde 50,5'e ulaşmıştır. İnternete erişim imkânı olan hanelerin oranı 2014'teki yüzde 60,2'den 2015'te yüzde 69,5'e çıkarak önemli bir artış

göstermiştir. Bu artışta bir önceki yıl yüzde 37 olan mobil genişbant bağlantı sahipliğinin yüzde 58,7'ye çıkması etkili olmuştur. İnternet kullanım amaçlarında ise sosyal medya kullanımı yüzde 80,9 ile ilk sırada yer almakta, onu yüzde 70,2 ile haber, gazete ve dergi okuma izlemektedir.

2015 yılı Girişimlerde Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması sonuçlarına göre 10 ve üzeri çalışana sahip girişimler içinde bilgisayar kullanılan ve internet erişimine sahip olan girişimlerin oranı önceki yıllara göre çok fazla değişim göstermeyerek sırasıyla yüzde 95,2 ve yüzde 92,5 olarak gerçekleşmiştir. İnternet sayfasına sahip girişimlerin oranı bir önceki yıl yüzde 56,6 iken 2015 yılında önemli bir artış göstererek yüzde 65,5 olmuştur. Aynı araştırmanın sonuçlarına göre girişimlerin yüzde 12,4'ü internet üzerinden mal ve hizmet siparişi almış veya satış yapmıştır.

Bilgi Teknolojileri

2015 yılı Eylül ayı itibarıyla Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde (TGB) faaliyet gösteren 3.587 firmanın yüzde 58'i yazılım ve bilişim alanındadır. TGB'ler yazılım geliştirme bilgi teknolojileri firmalarının üçte birinden fazlasını bünyesinde barındırmaktadır. BİT sektöründe Ar-Ge Merkezi Belgesi alan, 14'ü yazılım alanında olmak üzere 29 işletme bulunmaktadır. Ar-Ge merkezleri için tam zamanlı araştırmacı şartının 50'den 30'a düşürülmesinin de etkisiyle, yazılım alanındaki Ar-Ge merkezi sayısı iki katına çıkmıştır.

2012 yılında yürürlüğe giren Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ çerçevesinde, bilişim şirketlerinin 2014 yılında 197, 2015 yılının ilk yarısında ise 112 faaliyetine toplamda yaklaşık 7 milyon TL tutarında destek sağlanmıştır. Tebliğ çerçevesinde uygulanmakta olan programın etkinliğinin artırılması ve markalaşmanın öne çıkartılması vasıtasıyla hizmet ticareti katma değerinin artırılması amacıyla mevzuat çalışmaları yürütülmüştür. Bu çalışmalar sonucunda Tebliğ güncellenmiş ve 2015/8 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Karar ile 2015/9 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Sektörleri Markalaşma Destekleri Hakkında Karar 2 Haziran 2015 tarihli ve 29374 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2014 yılı Mayıs ayında uygulamaya konulan Ulusal İstihdam Stratejisinde, bilişim sektörüne yönelik işgücü niteliğinin geliştirilmesi, girişimciliğin teşvik edilmesi, yeni ürün ve teknoloji geliştirmeye yönelik araştırmaların desteklenerek sektördeki istihdamın artırılması amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşabilmek için her yıl 10 bin bilişim uzmanının yetiştirilmesi ve BİT sektöründe istihdam edilen kişi sayısının 2023 yılına kadar yüzde 50 artırılması hedeflenmiştir.

Türkiye İş Kurumu tarafından 2014 yılı içinde bilgisayar işletmeni, bilgisayar bakım ve onarımcısı gibi bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin mesleklere yönelik toplam 358 kursta 7.328 kişi eğitilmiştir. Bu kurslarda eğitim alan kişi sayısı tüm mesleki kurslarda eğitilen kişiler içerisinde yüzde 6,7'ye karşılık gelmektedir.

Teknolojik altyapının geliştirilerek eğitimde kalitenin artırılmasını amaçlayan FATİH Projesi ile ilgili çalışmalar devam etmektedir. Proje kapsamında 2015 yılı sonu itibarıyla 9. sınıf seviyesindeki öğrenci ve öğretmenlere 1.432.800 adet tablet bilgisayar dağıtımı tamamlanacaktır. Aynı tarih itibarıyla 42.000 okulda 347.367 sınıfta etkileşimli tahtanın kurulumu ve 3.362 okulda 24.366 sınıfta internet altyapı kurulum işlemleri tamamlanmış olacaktır. 2016-2019 döneminde her yıl 2,65 milyon olmak üzere toplam 10,6 milyon tablet bilgisayar alımı gerçekleştirilerek 5. ile 9. sınıf arasındaki her öğrenciye tablet bilgisayar verilecektir. Tablet bilgisayar alım sürecinin yerli üretimi ve teknoloji transferini sağlayacak şekilde gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Elektronik içeriğin

paylaşılması amacıyla oluşturulan Eğitim Bilişim Ağını (EBA) zenginleştirme çalışmaları devam etmekte ve ağıın kapsamının tüm müfredatı içerecek şekilde genişletilmesi hedeflenmektedir. FATİH Projesi'nin, kapsamı, ölçeği ve sürekliliği açısından, yazılım, hizmetler, sayısal içerik ve mobil uygulama pazarının büyümesine ve donanımda yerli katkı payının artırılmasına yönelik önemli fayda sağlaması beklenmektedir.

Kayıtlı elektronik posta hizmetlerine ilişkin mevzuat altyapısı 2011 yılı içerisinde tamamlanmış olup halen BTK tarafından yetkilendirilmiş yedi kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısı bulunmaktadır. Yetkilendirilmiş olan kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcılarının birbirleriyle entegrasyonuna ilişkin çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca, 09/09/2014 tarihli BTK Kurul Kararıyla kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcılarının birlikte çalışabilirliğine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Hâlihazırda resmi yazışmalarını kayıtlı elektronik posta altyapısı üzerinden yapan kamu kurumları bulunmaktadır.

2015 yılı Girişimlerde Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması sonuçlarına göre girişimlerin internete erişiminde yüksek bir seviyeye ulaşıldığı görülse de, iş süreçlerinde bilgi teknolojilerinden yararlanma oranının hala düşük seviyelerde olduğu göze çarpmaktadır. Bu araştırmaya göre 2015 yılı itibarıyla 10 ve üzeri çalışana sahip girişimlerde Kurumsal Kaynak Planlaması ve Müşteri İlişkileri Yönetimi yazılımı kullanım oranları sırasıyla yüzde 20,1 ve yüzde 9,2'dir.

Bulut bilişim, kullandıkça ve kullandığın kadar öde prensibiyle bilişim maliyetlerinde esneklik ve tasarruf imkânı tanımaktadır. Mevcut durumda bilgi teknolojileri pazarı içerisinde küçük bir payı olan bulut bilişim hizmetlerinin önümüzdeki dönemde hızlı bir büyüme göstermesi beklenmektedir. Bulut bilişim hizmetlerine yönelik farkındalık eksikliği ve bu hizmetlerden yararlanmak isteyen KOBİ'lerin duyduğu mahremiyet ve güvenlik gibi endişeler bulut bilişim hizmetlerinin KOBİ'lerde yaygınlaşmasının önünde engel teşkil etmektedir. Bu çerçevede, 2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı'nda KOBİ'lerin bulut bilişim hizmetlerini kullanımını teşvik etmeye yönelik bir eylem yer verilmiştir.

Türkiye'de elektronik ticaretin düzenlenmesi ve denetlenmesine yönelik önemli değişiklikler öngören 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun 05/11/2014 tarihli ve 29166 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak 01/05/2015 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu Kanun çerçevesinde hazırlanması öngörülen ikincil mevzuata ilişkin çalışmalar Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Kişisel verilerin korunması ve mahremiyetine yönelik hukuki ve teknik altyapı ihtiyacı devam etmekte olup buna ilişkin kanun tasarısı, güncellenme ihtiyacının giderilmesi ve AB müktesebatı ile standartlarına daha uygun hale getirilmesi amacıyla gözden geçirilmiştir. 2014 yılında TBMM'ye sevk edilen Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı genel seçimlerin ardından Meclis İttüzüğü gereğince kadük kalmıştır. Söz konusu tasarı, 2016 yılı Ocak ayı itibarıyla, yasalasmak üzere tekrar TBMM'ye sunulmuştur. Ulusal bilgi güvenliğine ilişkin yasal altyapının oluşturulması çalışmaları uzun süredir gündemde olmakla birlikte henüz sonuca ulaştırılamamıştır.

2014 yılı itibarıyla BİT pazarının yüzde 58'i telekomünikasyon sektöründen, yüzde 42'si ise bilgi teknolojileri sektöründen oluşmaktadır. Donanım, paket yazılım ve hizmetler alt kırımlarından oluşan bilgi teknolojileri pazarı içerisinde en büyük payı 9 milyar ABD doları büyüklüğüne sahip donanım pazarı alırken, yazılım pazarının büyüklüğü 690 milyon ABD doları, hizmetler pazarının büyüklüğü ise 1,3 milyar ABD doları seviyesindedir. Ülkemizde yazılım ve bilgi teknolojileri hizmetleri

harcamalarının bilgi teknolojileri pazarı içerisinde aldığı yaklaşık yüzde 20'lik pay, yüzde 50'lik dünya ortalamasına göre oldukça düşüktür. Bu farkın oluşmasında, ülkemizde telekomünikasyon ve finans sektörünün bilgi teknolojileri hizmetlerinde yüksek iç kaynak kullanımı etkilidir. Bilgi teknolojileri harcamalarına özel ve kamu kurumlarının iç kaynak kullanımı dâhil edildiğinde, yazılım ve hizmetlerin bilgi teknolojileri içerisindeki payı yüzde 40'lar seviyesine çıkmaktadır. BİT pazarı yıllar itibarıyla belirli bir büyüme sergilemesine rağmen, sektörün ekonomiye sağladığı katkı istenilen düzeyde değildir.

TABLO II: 44- Bilgi ve İletişim Teknolojilerine İlişkin Temel Göstergeler

	2013	2014	2015 (1)
Sabit Telefon Abone Sayısı (Bin)	13 551	12 529	11 400
Sabit Telefon Abone Yoğunluğu (Yüzde)	17,7	16,1	14,5
Mobil Telefon Abone Sayısı (Bin)	69 661	71 888	73 400
Mobil Telefon Abone Yoğunluğu (Yüzde)	90,9	92,5	94,1
Genişbant Abone Sayısı (Bin)	32 566	41 227	48 000
Genişbant Abone Yoğunluğu (Yüzde)	42,5	53,1	61,5
Kablo TV Abone Sayısı (Bin)	1 182	1 176	1 150
Bilgisayar Kullanan Bireylerin Oranı (Yüzde) (2)	49,9	53,5	54,8
İnternet Kullanan Bireylerin Oranı (Yüzde) (2)	48,9	53,8	55,9
İnternet Erişimine Sahip Hane Oranı (Yüzde)	49,1	60,2	69,5
Bilgisayar Kullanılan Girişimlerin Oranı (Yüzde) (3)	92	94,4	95,2
İnternet Erişimine Sahip Girişimlerin Oranı (Yüzde) (3)	90,8	89,9	92,5
BİT Pazar Büyüklüğü (Milyar ABD doları)	26,9	26,5	25,9
- Telekomünikasyon	16,4	15,4	14,4
- Bilgi Teknolojileri	10,5	11,1	11,5
e-Ticaret İşlem Hacmi (Milyar TL) (4)	34,6	41,9	56,0
İnternette Alışveriş Yapanların Oranı (Yüzde) (5)	24,1	30,8	33,1

Kaynak: BTK, TÜİK, Kalkınma Bakanlığı, IDC, Bankalararası Kart Merkezi

(1) Gerçekleşme tahmini

(2) 16-74 yaş arası nüfus bazındadır.

(3) Seçilmiş sektörlerde 10 ve üzeri çalışanı olan girişimler bazındadır.

(4) İnternet üzerinden gerçekleşen kartlı işlemler tutarıdır.

(5) İnternet kullanan bireylerin kişisel kullanım amacıyla internet üzerinden mal veya hizmet siparişi verme ya da satın alma oranıdır.

Ülkemizde gerçekleşen elektronik ticaret hacmi son yıllarda önemli ölçüde artış göstermiştir. İnternette gerçekleşen kartlı ödemeler tutarı 2009 yılında 9,1 milyar TL iken, 2014 yılında 41,8 milyar TL'ye ulaşmıştır. 2015 yılı Ocak-Eylül döneminde söz konusu tutar 41,3 milyar TL seviyesindedir. Ülkemizde internet kullanan bireyler arasında, internette alışveriş yapanların oranı 2014 yılında yüzde 30,8 iken, bu oran 2015 yılı itibarıyla yüzde 33,1 seviyesine yükselmiştir.

Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun uyarınca, ulusal, bölgesel ve yerel yayıncıların yetkilendirilmesine yönelik karasal sayısal televizyon yayın lisansı sıralama ihaleleri RTÜK tarafından 2013 yılı Nisan ayında gerçekleştirilmiştir. Ancak ulusal yayın ihalesi hakkında yargı tarafından iptal kararı verilmiştir. Yeni ihale çalışmaları RTÜK tarafından sürdürülmektedir.

b) Amaç ve Hedefler

Ülkemizin bilgi toplumuna dönüşümünü hızlandırmak üzere bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygın ve etkin kullanılması, bilgi tabanlı ekonomiye dönüşüm ve nitelikli istihdamı geliştirmek amacıyla bilgi ve iletişim teknolojilerinden etkili bir araç olarak faydalanılması ve bu teknolojilerin üretiminde yerli katma değer artırılması temel amaçtır.

Ülkemizin bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde, önümüzdeki dönemde uygulanacak politika, strateji ve eylemleri içeren 2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı hayata geçirilecektir.

Elektronik haberleşme sektörünün hizmet yeteneğinin rekabetçi bir ortamda küresel düzeyde geliştirilmesi hedefi doğrultusunda; devletin düzenleyici rolünün etkinleştirilmesi, yapılan düzenlemelerin etkin şekilde uygulanması, alternatif altyapı ve hizmetlerin devreye girmesi, pazarın potansiyel gelişimi ve bilgi toplumu hizmetlerinin yaygınlaşmasını etkileyen sorunlara yönelik çözümlerin geliştirilmesi konularında çalışmalar yürütülecektir. İnternet erişim ve kullanım oranlarının gelişmiş ülkeler seviyesine çıkarılmasına yönelik çalışmalar sürdürülecektir. Kullanıcılara yüksek hızda genişbant erişim hizmeti sunulmasına imkân veren fiber optik altyapıların yaygınlaştırılması ve kurulumunun kolaylaştırılmasına yönelik tedbirlerin hayata geçirilmesine yönelik çalışmalara devam edilecektir.

Bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik Ar-Ge, yenilik ve ihracat teşviklerinin, belirlenecek öncelikli alanlarda, odaklı ve etkileri ölçülebilir bir yapıda uygulanmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir. Kamu projelerindeki BİT ürün ve hizmet alım süreçleri, yerli katma değer artırılmasını ve KOBİ'lerin gelişimini gözetten bir anlayışla düzenlenecektir. KOBİ'lerin bulut bilişim teknolojilerinden yararlanabilmesi için hizmet sağlayıcıları ile hizmeti alanlar arasında işbirliğinin geliştirilmesi sağlanacaktır. Kamuda açık kaynak kodlu yazılımın kullanımını destekleyecek ve bilgi teknolojilerinin ekonominin genelinde kullanımını artıracak açık kaynak kodlu yazılım ekosisteminin gelişimi sağlanacaktır.

Yayıncılık sektörünün altyapı ve hizmetleri çeşitlendirilecek ve sayısal dönüşümü tamamlanacaktır.

c) Politika ve Tedbirler

Politika / Tedbir	Sorumlu Kuruluş / İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Süre	Yapılacak İşlem ve Açıklama
Bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde hayata geçirilecek politika, strateji ve uygulamaların belirlendiği yeni bilgi toplumu stratejisi ile eylem planı etkin biçimde uygulanacaktır. (Kalkınma Planı p.725)			
Tedbir 345. 2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı'na ilişkin izleme sistemi oluşturulacaktır.	Kalkınma Bakanlığı (S), İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, İlgili STK'lar	Aralık Sonu	2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planının uygulamaya geçirilmesi ile sağlanan dönüşüme ilişkin gelişmelerin etkin şekilde izlenmesi amacıyla bir izleme sistemi oluşturulacaktır.

Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün ihtiyaçları doğrultusunda gerekli eğitim ve istihdam politikaları uygulanacaktır. (Kalkınma Planı p.734), Temel ve Mesleki Becerileri Geliştirme Programı			
Tedbir 346. Meslek içi eğitimler ile BİT sektörü çalışanlarının yetkinlikleri artırılabacaktır.	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (S), Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, İşçi ve İşveren Sendikaları Konfederasyonları, Meslek Kuruluşları, STK'lar	Aralık Sonu	Bilişim alanında eksikliği hissedilen meslek içi eğitimlerin tespitine yönelik belirli aralıklarla çalıştaylar düzenlenecektir. Belirlenen odak alanlarda özel sektörün meslek içi eğitim amacıyla yapacağı harcamalara ilişkin destek mekanizması belirlenecek ve ilgili mevzuat oluşturulacaktır.
İletişim teknolojileri altyapısı, uygun kalite ve fiyatlarla hizmet sunumuna imkân verecek şekilde geliştirilecek; başta fiber altyapı olmak üzere, yüksek hızlı internet erişim imkânı sunan sabit ve mobil yeni nesil erişim şebekelerinin yaygınlaştırılması sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.726)			
Tedbir 347. Elektronik haberleşme altyapısı olmayan yerleşim yerleri kapsama alanına alınacaktır.	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S), BTK	Aralık Sonu	Proje kapsamında, büyük kısmı Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde olmak üzere, elektronik haberleşme altyapısı olmayan yerleşim yerleri kapsama alanına alınacaktır. Bu amaçla, Elektronik Haberleşme Altyapısı Olmayan Köy, Mezra ve Benzeri Yerleşim Yerlerine Telefon ve İnternet Altyapısının Kurulması ve İşletilmesi Projesi yürütülecektir.
Tedbir 348. GSM şebekesi kapsamı olmayan yerleşim yerleri için kurulumlar tamamlanacaktır.	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S), BTK	Aralık Sonu	Proje kapsamında, GSM şebekesi kapsamı olmayan yerleşim yerleri için kurulumlar tamamlanacaktır. Bu amaçla, Mobil Kapsama Alanı Bulunmayan Yerleşim Yerlerinde Mobil Haberleşme Altyapısının Kurulması ve İşletilmesi Projesi yürütülecektir.
Tedbir 349. Ulusal Genişbant Stratejisi hazırlanacaktır.	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S), Kalkınma Bakanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Rekabet Kurumu, İlgili STK'lar	Aralık Sonu	2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planına uyumlu ulusal genişbant stratejisi hazırlanacaktır. Bu Stratejide 2018 yılı için genişbant hedefleri belirlenecek ve bu hedeflerin nasıl hayata geçirileceği detaylandırılacaktır.

Sayısal içeriğin geliştirilmesi ve ticarileştirilmesi amacıyla başta oyun olmak üzere mobil uygulama, yazılım ve bilgi teknolojileri hizmetleri desteklenecektir. (Kalkınma Planı p. 737)

Tedbir 350. Yazılım, oyun ve mobil uygulama alanlarında faaliyet gösteren bilişim şirketlerinin tanıtım, danışmanlık, marka tescil, uluslararası belgelendirme/akreditasyon faaliyetleri desteklenecektir.	Ekonomi Bakanlığı (S), İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, İlgili STK'lar	Aralık Sonu	2015/8 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Karar kapsamında, bilgi teknolojileri firmaları, teknoparklar ve sektör STK'larının yurt dışında yürütmekte oldukları tanıtım ve akreditasyon faaliyetlerinin bir strateji doğrultusunda gerçekleştirilmesi ve bilgilendirme toplantıları yapılarak sayısının artırılması sağlanacaktır.
Tedbir 351. Yazılım, oyun ve mobil uygulama alanlarında faaliyet gösteren bilişim şirketlerinin ve bilgi teknolojileri sektöründe faaliyet gösteren iş birliği kuruluşlarının markalaşma faaliyetleri desteklenecektir.	Ekonomi Bakanlığı (S), İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, İlgili STK'lar	Aralık Sonu	2015/9 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Sektörleri Markalaşma Destekleri Hakkında Karar kapsamında, bilgi teknolojileri firmaları, teknoparklar ve sektör STK'larının yurt dışında yürütmekte oldukları markalaşma faaliyetlerinin bir strateji doğrultusunda gerçekleştirilmesi ve bilgilendirme toplantıları yapılarak sayısının artırılması sağlanacaktır.
Kişisel verilerin korunması ve ulusal bilgi güvenliği alanlarında hukuki altyapı tamamlanacaktır. (Kalkınma Planı p.738)			
Tedbir 352. Siber güvenliğe ilişkin mevzuat düzenlemeleri tamamlanacaktır.	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S), Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, TÜBİTAK, BTK, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları	Aralık Sonu	Ulusal siber güvenliğinin sağlanmasına ilişkin olarak, bu alanda gelişme kaydetmiş ülkelerdeki kurumsal yapılanmayı ve mevzuatı inceleyecek bir çalışma grubu oluşturulacak, bu çalışmalar doğrultusunda Türkiye için uygun kurumsal yapılanma ile rol ve sorumlulukları tanımlayan mevzuat düzenlemeleri tamamlanacaktır.

Tedbir 353. Siber Suçlarla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanacaktır.	İçişleri Bakanlığı (S), Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, TÜBİTAK, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları	Haziran Sonu	Siber Suçlarla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı; Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı ile Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı çerçevesinde ele alınacak olup, bu konuda gerekli çalışma yapılacaktır.
Tedbir 354. Kişisel verilerin korunmasına yönelik yasal düzenleme yapılacaktır.	Adalet Bakanlığı (S), İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları	Aralık Sonu	Anayasada kişisel verilerin korunmasına ilişkin getirilen düzenleme çerçevesinde, kişilerin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı ile temel hak ve özgürlüklerinin korunmasını temin etmek amacıyla elektronik ortamda veya diğer yollarla işlenen kişisel verilerin korunmasına yönelik kanunun hazırlık çalışmaları tamamlanacaktır.
Tedbir 355. Avrupa Konseyi'nin kişisel verilerin korunmasına ilişkin 108 ve 181 sayılı sözleşmelerinin onaylanması çalışmaları başlatılacaktır.	Adalet Bakanlığı (S), İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları	Aralık Sonu	Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısının kanunlaşmasını müteakip bu verilerin otomatik işleme tabi tutulması durumunda kişilerin korunmasına ilişkin Avrupa Konseyi'nin 108 ve 181 sayılı sözleşmelerinin onay çalışmaları başlatılacaktır.
Karasal vericiler üzerinden sayısal yayıncılığa geçiş süreci tamamlanacaktır. Analog yayınların sonlandırılmasıyla boşaltılacak olan frekans bandı etkin bir biçimde değerlendirilecektir. (Kalkınma Planı p.739)			
Tedbir 356. Karasal sayısal televizyon yayınlarına yönelik yetkilendirmeler yapılacak ve sayısal yayınlar başlatılacaktır.	RTÜK (S), Kalkınma Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, TRT, BTK	Aralık Sonu	Karasal sayısal yayıncılığa geçiş için ihtiyaç duyulan yetkilendirme ve fiziksel altyapı çalışmalarına devam edilecektir.
Yüksek katma değerli internet girişimlerinin ortaya çıkması ve gelişimi desteklenecektir. (Kalkınma Planı p.735)			
Yerli internet girişimlerinin başta bölge ülkeleri olmak üzere yurtdışına açılmaları sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.736)			
Tedbir 357. e-İhracat Stratejisi belgesi hazırlanacaktır.	Ekonomi Bakanlığı (S), Dışişleri Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, TOBB, TİM, İlgili STK'lar	Aralık Sonu	e-Ticaret kanalıyla ihracatın geliştirilmesini hedefleyen, ölçülebilir hedeflere dayalı ve farklı sektörleri kapsayan e-İhracat Stratejisi belgesi hazırlanacaktır.